

Australian Government

COVID-19 VACCINATION

COVID-19 खोप AstraZeneca को बारेमा जानकारी

अन्तिम संस्करण: ३० जुलाई २०२१

खोपको बारेमा

COVID-19 खोप AstraZeneca ले मानिसहरूलाई COVID-19 बाट बिरामी हुनबाट बचाउन सक्छ। यस खोपले कुनै पनि प्रत्यक्ष SARS-CoV-2 भाइरस समावेश गर्दैन, र तपाईंलाई COVID-19 दिन सक्दैन। यसले SARS-CoV-2 भाइरसको एक महत्वपूर्ण अंशका लागि जेनेटिक कोड समावेश गर्दछ जसलाई स्पाइक प्रोटीन (spike protein) भनिन्छ। यो कोड हानिनहुने गरि साधारण चिसो भाइरस (एडेनोभाइरस) मा घुसाईन्छ, जसले तपाईंको कोशिकाहरूमा ल्याउँदछ। तपाईंको शरीरले तब स्पाइक प्रोटीनको प्रतिक्रिया बनाउँदछ, र तपाईंको प्रतिरक्षा प्रणालीले SARS-CoV-2 भाइरस चिन्न र संघर्ष गर्न सक्दछ। एडेनोभाइरस परिमार्जन गरिएको छ त्यसैले एक पटक कोशिका भित्र भएपछि यो नक्कल गर्न सक्दैन। यसको मतलब यो अन्य कोशिकाहरूमा फैलिन सक्दैन र संक्रमण पैदा गर्दैन।

खोप स्वैच्छिक र निःशुल्क हो। COVID-19 खोपको बारेमा तपाईं संग कुनै पनि चिन्ता वा प्रश्नहरू भएमा तपाईंको खोप प्रदायक र / वा तपाईंको GP सँग खोप लिनु अघि छलफल गर्न सक्नुहुन्छ।

COVID-19 खोप AstraZeneca १८ वर्ष वा माथिका व्यक्तिहरूमा प्रयोग गर्न सकिन्छ, र सुरक्षित र प्रभावकारी छन्। AstraZeneca खोप पछि रिपोर्ट गरिएको एकदमै दुर्लभ साइड इफेक्ट भनेको 'थ्रोम्बोसाइटोपेनिया सिंड्रोमको साथ थ्रोम्बोसिस' ('thrombosis with thrombocytopenia syndrome') (TTS) हो, जसमा रगत जमाउने र कम रक्त प्लेटलेटको स्तर समावेश हुन्छन्। जुन खोपका फाइदाहरू छन् यस अवस्थाको जोखिमलाई मनन गरिनु हुँदैन। TTS भर्खर बयस्क उमेर पुगेका बयस्कहरूमा प्रख्यात छन्। त्यसैले यस जोखिमलाई कम गर्न Comirnaty (Pfizer) ६० वर्ष भन्दा कम उमेरका बयस्कहरूको लागि र सेरेब्रल वेनस साइनस थ्रोम्बोसिस (cerebral venous sinus thrombosis) (मस्तिष्कमा रगत थक्का हुने एक प्रकार) हेपरिन प्रेरित थ्रोम्बोसाइटोपेनिया (heparin induced thrombocytopenia) (एक प्रकारको विरल हेपरिन उपचारको लागि प्रतिक्रिया) को इतिहासको व्यक्तिहरूको लागि COVID-19 खोप हो। आईडोप्याथिक स्प्लान्चनिक थ्रोम्बोसिस (idiopathic splanchnic thrombosis) (पेटको नशाहरूमा रगत थक्का हुने) अथवा थ्रोम्बोसिसको साथ एन्टिफोस्फोलिपिड सिंड्रोम (antiphospholipid syndrome with thrombosis)।

खोपका फाइदाहरू

COVID-19 खोप AstraZeneca ले मानिसहरूलाई COVID-19 बाट बिरामी हुनबाट बचाउँदछ। यसले विशेष गरी गम्भीर बिरामी, अस्पतालमा भर्ना गर्नुपर्ने र मृत्युहुन बाट रोक्छ। यो खोप दुबै क्लिनिकल परीक्षण (प्रयोगको लागि दर्ता हुनु अघि) र बेलायत र स्कटल्याण्डमा 'वास्तविक संसार' मा खोपलगाईएका व्यक्तिहरूको अध्ययनमा अत्यधिक प्रभावकारी देखाइएको छ।

COVID-19 एउटा धेरै गम्भीर रोग हो जुन सबै उमेरका मानिसहरूलाई गम्भीर बिरामी हुन सक्छ। यसले विश्वभरि लाखौंको मृत्यु र अरबौं संक्रमणको कारण बनाएको छ। खोप लगाउनले व्यक्तीगत रूपमा र समुदायका सम्पूर्ण व्यक्तीहरूलाई COVID-19 फैलावटमा न्यूनीकरण गर्न मद्दत गर्दछ।

यो खोप कसले लिन सक्छ

१८ वर्ष वा माथिका मानिसहरूले COVID-19 खोप AstraZeneca प्राप्त गर्न सक्छन्। Comirnaty (फाइजर) COVID-19 खोप AstraZeneca <६० भन्दा कम उमेरका मानिसहरूमा रुचाइएको छ। यद्यपी, यदि Comirnaty (फाइजर) उपलब्ध छैन र यदि व्यक्ति एक जोखिम र लाभ को आधारमा एक सूचित निर्णय गर्दै COVID-19 खोप AstraZeneca ६० वर्ष भन्दा कम उमेरका बयस्कहरूमा प्रयोग गर्न सकिन्छ। प्रकोप परेको बेलामा, यदि उनीहरू Comirnaty (फाइजर) मा पहुँच गर्न असमर्थ भएमा, बयस्क <६० वर्ष उमेरको व्यक्तीलाई COVID-19 खोप AstraZeneca लगाउने विचार गर्नु पर्छ।

खोपका जोखिमहरू

कुनै पनि खोपहरूसँग जस्तै, तपाईंले COVID-19 खोप प्राप्त गरे पछि केही अस्थायी साइड इफेक्ट पनि हुन सक्छ। COVID-19 खोप AstraZeneca लगाएपछि सामान्य साइड इफेक्टहरू: खोप लगाएको ठाउँमा दुख्ने वा कोमलता, थकान, टाउको दुख्ने, मांसपेशी दुख्ने, र ज्वरो र सर्दी अधिकतम साइड इफेक्टहरू हल्का र अस्थायी हुन्छन्,

जुन १-२ दिनमा भित्रमा जान्छ। कुनै पनि औषधि वा खोपको, त्यहाँ दुर्लभ र / वा अज्ञात साइड इफेक्ट हुन सक्छ।

श्रोम्बोसाइटोपेनिया सिंड्रोम को साथ श्रोम्बोसिस(Thrombosis with thrombocytopenia syndrome)(TTS)

COVID-19 खोप एस्ट्राजेनेका श्रोम्बोसाइटोपेनिया सिंड्रोम को साथ श्रोम्बोसिस (TTS) भनिने दुर्लभ साइड इफेक्टसँग सम्बन्धित देखिन्छ, जुन विदेशमा धेरै देशहरूमा रिपोर्ट गरिएको छ।

टीटीएस(TTS) के हो?

TTS ले रगत थक्का (श्रोम्बोसिस) र रक्त प्लेटलेट्स (श्रोम्बोसाइटोपेनिया) को कम स्तर समावेश गर्दछ, र खोपको लगाएको ४-४२ दिन पछि देखा पर्दछ। रगतको थक्का शरीरको विभिन्न भागहरूमा देखा पर्न सक्छ, जस्तै मस्तिष्क (सेरेब्रल वेनस साइनस श्रोम्बोसिस वा CVST भनिन्छ) वा पेटमा आईडोप्याथिक स्प्लानिक श्रोम्बोसिस(idiopathic splanchnic thrombosis)।

TTS बिरलै हुन्छ, तर यसले मानिसहरूलाई अत्यन्तै बिसञ्चो बनाईदिन सक्दछ र दिर्घकालिन अशक्तता वा मृत्यु पनि हुन सक्दछ।

TTS पैदा गर्ने संयन्त्र पूर्ण रूपमा बुझिएको छैन, तर यो हेपेरिन-प्रेरित श्रोम्बोसाइटोपेनिया (वा HIT) जस्तै देखिन्छ, हेपेरिन उपचारको लागि दुर्लभ प्रतिक्रिया देखिन्छ।

के कुनै समूह TTS को अधिक जोखिममा छन्?

अष्ट्रेलिया र विदेशमा TTS को रिपोर्ट जवान वयस्कहरूमा बढी छ र यो महिलाहरूमा बढी सामान्य भएको देखिन्छ। यद्यपि पुरुषहरू र पाको उमेरहरूमा पनि यसका केसहरू रिपोर्ट गरिएका छन्। यसको महिलाहरूलाई हुने खतराको भने स्पष्ट भएको छैन।

वर्तमान जानकारीको आधारमा, हामीलाई थाहा छैन कि त्यहाँ कुनै पत्ता नलागेका पूर्व-अवस्थित मेडिकल सर्तहरू छन् जुन TTS को विकास गर्न योगदान पुऱ्याउन सक्दछ वा यसलाई खराब बनाउँछ भनेर।

के AstraZeneca खोप विगतमा रगतको थक्का भएका मानिसहरूमा सुरक्षित छन्?

Comirnaty (pfizer) खोप व्यक्तिहरूमा सिफारिश गरिन्छ जोसँग तलका कुनै एउटा बिरल रगत थक्का हुने कारण छन् जस्तै सेरेब्रल भेनस साइनस श्रोम्बोसिस(cerebral venous sinus thrombosis), हेपेरिन-प्रेरित श्रोम्बोसाइटोपेनिया(heparin-induced thrombocytopenia), ईडिओप्याथिक स्प्लान्चिक (मेस्टेनेरिक, पोर्टल, स्प्लेनिक) idiopathic splanchnic श्रोम्बोसिस वा एन्टिफोस्फोलाइपिड सिन्ड्रोम थोरोम्बोसिस(antiphospholipid syndrome with thrombosis) ।

यदि तपाईंसँग विगतमा अन्य प्रकारका रगत थक्काहरू भएको छ, जस्तै कि डीप वेन श्रोम्बोसिस (DVT) वा पल्मोनरी एम्बोलिजम (PE), वा यदि तपाईं रगत थक्काहरू हुने जोखिम कारकहरू छन् भने, तपाईं अझै पनि AstraZeneca खोप लिन सक्नुहुन्छ। मानिसहरूसँग अन्य प्रकारका रगतको थक्काको विगतको इतिहास भएकोहरूलाई TTS हुने वा यदि भएमा बढी बिरामी हुने खतरा मा त्यहाँ कुनै प्रमाण छैन।

निम्न सर्तहरूको साथ व्यक्तिहरूले AstraZeneca COVID-19 खोप प्राप्त गर्न सक्छन्:

- विशिष्ट साइटहरूमा रगतको थक्काको इतिहास
- बढ्दो थक्का पर्ने क्रम जुन प्रतिरक्षा-मध्यस्थता होईन
- रगतको थक्का पर्ने पारिवारिक इतिहास
- इस्केमिक हृदय रोग वा स्ट्रोक्को इतिहास
- वर्तमान वा विगत श्रोम्बोसाइटोपेनिया (कम प्लेटलेट गणना)
- एन्टीकोआगुलेशन थेरापी(anticoagulation therapy) हासिल गर्नेहरू

AstraZeneca खोप प्रयोग गर्ने देशहरूमा रगतको थोकको समग्र दर बढेको छैन। रगतका थक्काहरू जनसंख्यामा सामान्य रूपमा हुन्छन्, र AstraZeneca COVID-19 पछि हुने सबै रगतको थक्का खोपले गर्दा हुने छैन। यदि तपाईंले खोप लगाई पछि रगतको थक्का विकास गर्नुभयो भने, तपाईंको डाक्टरले कारण पत्ता लगाउन रक्त परीक्षण गर्न सक्दछ।

यदि मैले AstraZeneca खोपको पहिलो मात्रा लगाएको छु भने के हुन्छ?

कुनै पनि उमेरका व्यक्तीहरू जसलाई कुनै पनि समस्या बिना उनीहरूको पहिलो मात्रा लगाएको व्यक्तिहरूले उहि खोप दोस्रो मात्रा प्राप्त गर्नमा विश्वस्त हुन सक्छन्। बेलायतका तथ्याङ्कहरूले TTS को जोखिम दोस्रो मात्रा पछि कम कम हुने सुझाव दिएको छ, AstraZeneca COVID-19 खोप दिइएका २ करोड २८ लाख मा ४४ वटा घटना रिपोर्ट भएको थियो। यो एक मिलियन दोश्रोमात्राको प्रति १० लाखमा अनुमानित दर १.९ केसहरूको अनुमान गरिएको छ(बेलायतको पहिलो मात्रा लगाउँदा हुने खतरा १४.८ प्रति लाख)।

यो खोप कसले लिनु हुँदैन

यदि तपाईंलाई निम्न बएको खण्डमा यो खोप लगाउनु हुँदैन:

- anaphylaxis (गम्भीर एलर्जी प्रतिक्रिया को एक प्रकार) अधिल्लो मात्राको खोप लगाउँदा
- पोलिसोरबेट ८०(polysorbate 80) लगाएतका खोप लगाएपछी anaphylaxis भएको भए

- capillary leak syndrome को इतिहास
- अधिल्लो खोपको मात्रा पछि TTS देखा परेमा
- अधिल्लो खोप लगाएपछि कुनै पनि अन्य गम्भीर प्रतिकूल घटना घटेको भएमा

खोप दिनु अघि विचार गर्नुपर्ने कुराहरू

सावधानी

केही निश्चित अवस्थाहरू भएका व्यक्तिहरूलाई थप सावधानीहरूको आवश्यकता पर्न सक्छ जस्तै खोप लाग्ने पछि ३० मिनेट अवलोकनको लागि कुनैपनि वा एलर्जी विशेषज्ञको परामर्श लिनुपर्दछ। यदि तपाईंसँग निम्न छन् भने तपाईंको खोप प्रदायकलाई बताउनुहोस्:

- एउटा COVID-19 खोप को एक अधिल्लो मात्रा एलर्जी प्रतिक्रिया वा खोपमा मएका तत्वहरूको कारण
- अन्य खोपहरू वा अन्य औषधीहरूको लागि एनाफिलाक्सिस(anaphylaxis) । तपाईंको प्रदायकले तपाईंले लगाउनुभएको COVID-19 खोप मा कुनै सामान्य सामग्री छैन भनेर जाँच गर्न सक्छन्
- mastocytosis को साथ पुनः पैदा भएको एनाफिलाक्सिस जसको उपचार गरेको छ।

पुनः एनाफिलाक्सिस(anaphylaxis) को साथ पक्का mastocytosis जसलाई उपचारको आवश्यकता पर्दछयदि तपाईंलाई ब्लिडिंग डिसआर्डर छ वा तपाईं रगत पातलो पार्ने औषधी सेवन गर्दै हुनुहुन्छ (एंटीकोआगुलेन्ट) भने, तपाईंको खोप प्रदायकलाई बताउनुहोस्। तपाईंको खोप प्रदायकले यो इंट्रामस्क्युलर(intramuscular) खोप लिन सुरक्षित छ वा छैन भनेर निर्धारण गर्न मद्दत गर्दछ, र खोपको लागि उत्तम समय निर्णय गर्न मद्दत गर्दछ।

कमजोर प्रतिरक्षा प्रणाली भएका व्यक्तिहरू (इम्युनोक्वामप्रोमाईज)

इम्युनोक्वामप्रोमाईजका साथ व्यक्तिहरू जोसँग मेडिकल अवस्था छ वा औषधी लिइरहेका छन् जसले उनीहरूको प्रतिरक्षा प्रणाली कमजोर गर्दछ। इम्युनोक्वामप्रोमाईज(immunocompromise) भएका व्यक्तिहरू, गम्भीर बिरामी र मृत्युको उच्च जोखिम सहित साथै HIV सहितका मानिसहरू सहित, COVID-19 बाट गम्भीर बिरामी हुने खतरा बढी हुन्छ।

अष्ट्रेलिया सरकारले इम्युनोक्वामप्रोमाईज भएका व्यक्तिलाई COVID-19 खोप लिन कडा सल्लाह दिन्छ। COVID-19 खोप AstraZeneca 'जीवित खोप' जस्तो व्यवहार गर्दैन। एडेनोभाइरस क्यारियरलाई परिमार्जन गरिएको छ ताकि यो अन्य कोषहरूमा नक्कल गर्न वा प्रसार गर्न सक्दैन, र यसले संक्रमण पैदा गर्न सक्दैन। यो इम्युनोक्वामप्रोमाईज भएका व्यक्तिहरूमा सुरक्षित छ।

COVID-19 खोप AstraZeneca को क्लिनिकल परीक्षणहरूमा इम्युनोक्वामप्रोमाईज व्यक्तिहरू संलग्न थिएनन् तर यस्तो अवस्था भएका धेरै मानिसहरूलाई अब विश्वव्यापी रूपमा खोप दिइयो। एक क्लिनिकल परीक्षणमा COVID-19 खोप AstraZeneca एचआईभी(HIV) संक्रमित स्थिर पीडित व्यक्तिलाई दिएर संचालन भइरहेको छ, केहि महिनामा परिणामको आशा गरिएकोछ। हामीलाई थाहा छैन कि COVID-19 खोप AstraZeneca बाँकी जनसंख्याको तुलनामा इम्युनोक्वामप्रोमाईज भएका व्यक्तिहरूमा यतिकै प्रभावकारी छ भनेर। यो सम्भव छ कि यो कम प्रभावकारी हुन सक्छ, र त्यसैले यो रोकथाम उपायहरू जारी राख्न महत्वपूर्ण छ जस्तै खोप पछि शारीरिक दूरी कायम गरेर।

खोपको इम्युनोक्वामप्रोमाईज प्रयोगको बारेमा थप जानकारीको लागि हेर्नुहोस्: [COVID-19 खोप सम्बन्धी निर्णय मार्गनिर्देशन इम्युनोक्वामप्रोमाईज व्यक्तिहरूका लागि।](#)

महिला जो गर्भवती छन् वा स्तनपान गराउँदैछन्

Comirnaty (फाइजर) ६० वर्ष भन्दा कम उमेरका वयस्कहरू, र गर्भवती वा स्तनपान गराउने महिलाहरूको लागि रुचाइएको खोप हो। तपाईंले खोप पछि स्तनपान रोकन आवश्यक छैन। यद्यपि Comirnaty लाई प्राथमिकता दिइएको भएपनि, COVID-19 खोप AstraZeneca को पहिलो डोज प्राप्त गर्ने गर्भवती महिलाहरू या त Comirnaty वा COVID-19 खोप AstraZeneca आफ्नो दोस्रो मात्रा लगाउन सक्दछन्।

गर्भावस्था र स्तनपानमा खोपको प्रयोगको बारेमा थप जानकारीको लागि हेर्नुहोस्: [COVID-19 खोपका निर्णय गाईड गर्भवती, स्तनपान गराउने वा गर्भावस्थाको योजना बनाउने महिलाहरूको लागि।](#)

COVID-19 को इतिहास भएका व्यक्तिहरू

यदि तपाईंसँग विगतमा कुनै पनि COVID-19 छ भने, आफ्नो खोप प्रदायकलाई बताउनुहोस्। तपाईंको प्रदायकले COVID-19 खोप लिन अघि सञ्चोभए पछि छ महिना सम्म कुनै सल्लाह दिन सक्छ। यदि तपाईं COVID-19 बाट हाल बिरामी हुनुहुन्छ भने, उपचार गर्ने डाक्टरसँग खोपको उत्तम समय छलफल गर्नुहोस्।

COVID-9 को विगतको इतिहास भएका व्यक्तिहरूमा कुनैपनि COVID-19 खोपको ब्रान्ड प्रयोग गर्न सकिन्छ ।

COVID-19 कोप AstraZeneca र बालबच्चाहरू

COVID-19 कोप AstraZeneca केवल १८ वर्ष वा माथि उमेरका व्यक्तिहरूको लागि प्रयोगको लागि अस्थायी रूपमा अनुमोदन गरिएको छ, र युवाहरूलाई दिन सकिदैन। COVID-19 को जोखिम, विशेष गरी गम्भीर रोग बच्चाहरूमा, बुढेसकालमा र वयस्कहरूको तुलनामा कम हुन्छ।

खोप सुरक्षा र प्रतिकूल घटनाहरू रिपोर्ट गर्ने

थेरापीटिक गुड्स एडमिनिस्ट्रेशन (TGA) ले अष्ट्रेलियामा सबै खोपहरूको मूल्याङ्कन गर्दछ। यो सुनिश्चित गर्दछ कि एक खोप स्वीकृत गर्नकोलागी यो सुरक्षित, प्रभावी र एक धेरै उच्च स्तरको निर्मित उत्पादन छ भनेर। COVID-19 खोपहरूको अनुमोदनको लागि प्रक्रियाको विवरण [TGA वेबसाइटमा](#) उपलब्ध छ।

COVID-19 खोपहरूको सुरक्षालाई COVID-19 खोप कार्यक्रमभरी निरन्तर अनुगमन गरिनेछ। शंकास्पद साइड इफेक्टहरू तपाईंको खोप प्रदायक वा अन्य स्वास्थ्यसेवा पेशेवरलाई रिपोर्ट गर्न सकिन्छ। त्यसपश्चात तपाईंको राज्य वा क्षेत्र स्वास्थ्य विभाग वा सिधा थेरापीटिक गुड्स एडमिनिस्ट्रेशन (TGA) लाई तपाईंको तर्फबाट औपचारिक रिपोर्ट पठाउन सक्नुहुनेछ।

यदि तपाईं आफैले यो रिपोर्ट गर्न चाहानुहुन्छ भने, कसरी COVID-19 खोपहरूसँग सम्बन्धित शंकास्पद साइड इफेक्टहरू रिपोर्ट गर्ने बारेमा जानकारीको लागि कृपया [TGA वेबसाइटको](#) भ्रमण गर्नुहोस्।